

SPLOŠNI PREGLED

IVAN VRHOVNIK — OSEMDESETLETNIK

Tiho, neslišno je praznoval dne 24. junija v pokojeni trnovski župnik, zlatomašnik in naš zgodovinar Ivan Vrhovnik osemdesetletnico svojega življenja in dela. Svojemu sotrudniku, ki je v neumornem in nepoplačanem delu odkril naši Ljubljani že toliko in tako lepih spominov in zgodovinskih vrednot, kliče tudi naša revija in z njo vsi njeni naročniki: Bog Vas živi še na mnoga leta!

† JOSIP REBEK

Mojster in organizator slovenskega obrtništva Josip Rebek je 11. julija v starosti 78 let za vedno zatisnil svoje trudne oči. 16 let star je prišel v Ljubljano iz Kamnenj pri Gorici. Ključavničarske obrti se je izučil pri mojstru Heinu, ali kakor so ga nazivali v Ljubljani, pri Prajzu. Po takratni šegi je šel mladi pomočnik v svet in potem k vojaku, kjer je služil v okupaciji Bosne. L. 1881. je postal delovodja pri mojstru Karlu Ahčinu in l. 1888. je prevzel to obrt v svoje roke kot samostojni mojster. L. 1922. je po težki poškodbi, kjer so mu morali vzeti roko, predal svojo obrt svojemu sinu, sam pa odšel v zasluženi pokoj. Pokojnik ima velike zasluge za slovensko obrtništvo in ljubljansko mesto ga je imenovalo za njegove zasluge ljubljanskim meščanom. N. v m. p.!

† ALBERT LEVIČNIK

10. junija je izdihnil bivši predsednik višjega deželnega sodišča v Ljubljani, Albert Levičnik v visoki starosti 88 let. Pokojnik si je iztekel velike zasluge za pravice slovenskega jezika na sodišču, zlasti pa se je udejstvoval na polju mladinske vzgoje, kjer je skozi 17 let predsedoval Društvu za varstvo otrok in kot generalni varuh nadomestoval nad 500 bednim otrokom stariše. Služboval je med drugim tudi v pravosodnem ministrstvu na Dunaju in sodeloval na znamenitih Pražakovih jezikovnih naredbah, ki so omogočile, da so bili nameščeni tudi slovenski sodni uradniki. Premeščen v Ljubljano kot podpredsednik postal je leta 1898. predsednik deželnega sodišča. Bistroumen, resen, srčno dober in pravičen pred-

† Josip Rebek

† Albert Levičnik

sednik je bil v narodnem pogledu vedno brezkompromisen. V Ljubljani je bil zaradi svoje markantnosti in šegavosti splošno poznan in spoštovan. Truplo so prepeljali v njegov rojstni kraj, Železnike v Selški dolini, kjer je našel svoj poslednji mir. Pokojnik je bil ljubljanski meščan, častni občan Logatca in Železnikov, odlikovan z redom Belega orla V, in Sv. Save III. razr. N. v m. p.!

FESTIVAL SLOVANSKE GLASBE IN SLOVANSKIH NARODNIH PLESOV V LJUBLJANI

Tujsko-prometni svet mestne občine ljubljanske priredi v dneh od 1. do 10. septembra t. l. skupaj z velesejmsko upravo in z upravo narodnega gledališča v Ljubljani festival slovanske glasbe in slovanskih narodnih plesov. Program slovanske glasbe vsebuje razen lužiških Srbov vse Slovane. Uprizorile se bodo slovanske opere z narodnimi nošami, in sicer na prostem v letnem gledališču v Tivoliju in v gledališču samem.

Velike nacionalne prireditve bodo tudi slovanski narodni plesi, ki bodo predstavljali ne samo *mogočno manifestacijo vseslovske vzajemnosti*, temveč bodo tudi v tujsko-prometnem oziru zelo pomembna narodna svečanost, ker bodo privabili veliko število gostov iz inozemstva v Jugoslavijo in iz naše države v Ljubljano. Ta narodna svečanost bo še tem bolj pomembna, ker bomo Jugoslovani n. pr. svoja številna narodna kola letos prvič organizirano pokazali in bo zaradi tega ta slavnost folkloristično velepomembna.

Originalna jugoslovska kola bodo tedaj posebna atrakcija za jesenske mednarodne prireditve. Prijavljene so že številne plesne skupine in sestavljajo program s koli:

Jugoslovani:

1. Belokranjsko kolo.
2. Raj pod lipo pri Ziljanih (Koroška Avstrija).
3. Istrsko kolo (Društvo »Istra«, Zagreb).
4. Kajkavsko kolo iz Lupoglava (Drmež).
5. Slavonsko kolo iz Andrijevcov.
6. Kolo z otoka Krka (Stari horvacki tanec iz Dobrinja).
7. Narodno kolo iz Korčule (Moreška in Kumpanija).
8. Šumadijsko kolo iz Požarevca.
9. Slovaško kolo iz Novega Sada.
10. Bunjevačko kolo iz Subotice.
11. Banatsko kolo iz Pančeva.
12. Kolo iz skopske črne gore.
13. Črnogorsko kolo.
14. Baranjsko kolo iz Belega Manastira.
15. Hercegovačko kolo iz Trebinja.
16. Gjevgljelijsko kolo iz Gjevgljelije (Rusalija).

Čehi:

17. Krojovy odbor narodo-hospodarske společnosti v Plznu.
18. II. Sokolska župa v Brnu (3 skupine po 8 oseb).
19. Slovaška skupina iz Bratislave.

Poljaki:

20. Poljska skupina iz Zakopane.

Bolgari:

21. Bolgarsko kolo iz Sofije.

Ker nimamo o slovanskih narodnih plesih nobene iz-
črpane publikacije, izide za festival v propagandni namen
brošura s potrebnim komentarjem o plesih, narodnih
nošah in muziki. Nas Slovence bosta zlasti zanimala belo-
kranjsko kolo in raj pod lipo pri Ziljanih. Pa tudi ostali
plesi, kakor iz Južne Srbije, bodo vzbujali nedvomno naj-
večjo pozornost. Kakor trdijo poznavalci, bo ena najbolj
karakterističnih plesnih skupin kolo iz skopske črne
gore, katerega organizator je narodni poslanec ing. Veljko
Veljkovič. Prinašamo več slik tega kola.

Hvalevredno je, da bomo gledali tudi narodna kola z
naše jadranske obale. N. pr. Moreško (Maur), ki jo je
filmal prof. dr. Pospšil iz Brna in jo prikazal kot jugo-
slovansko narodno igro po vseučiliščih v Angliji in Ame-
riki. Moreška je zelo učinkovita, ker so vsi plesalci ko-
stimirani in bijejo boj v raznih figurah, vsak z dvema
jeklenima mečema, vmes pa svira godba.

Zanimiva bo primerjava med našimi jugoslovanskimi
koli in plesi ostalih bratskih slovanskih narodov, kakor
čehoslovakov, Poljakov in Bolgarov. Vsi ti nam priprav-
ljajo vesela presenečenja. Čehoslovaška skupina iz Plzna
n. pr. s svojo selsko svatbo.

Vsi številni plesi se bodo izvajali na velikem sokolskem
telovadišču v Tivoliju, ki ga je ljubljanska mestna občina
preuredila v ta namen, če bo pa slabo vreme, pa v
Unionu in drugih večjih dvoranah.

IZ UPRAVE

Vse naše naročnike nujno opozarjamo, da bomo izdali
konec leta lepe originalne platnice, po načrtu arh. Bežka
za prvi letnik »Kronike«. Vezana »Kronika« bo v vsaki
hiši in vsaki knjižnici lepo delo, zato svetujemo vsem
naročnikom, da naroče originalne platnice, v katere puste
povezati doma pri knjigovezu vse štiri zvezke s kazalom
v enotno knjigo. Originalne platnice iz platna stanejo
Din 30—, platnice iz pol usnja pa Din 40— s poštними
stroški in se bodo razpošiljale konec leta. — Današnji
številki smo priložili poštno položnico vsem naročnikom
in prosimo, da nam nakažejo denar za platnice in even-
tualno še neporavnano naročnino. Originalne platnice
bomo poslali samo onim našim naročnikom, ki bodo
nakazali denar za platnice naprej.

NOVE KNJIGE

Jos. Suchy: *Bežne slike iz Indije*. Pisatelj obravnava
v 32 poglavjih na 161 straneh svoje zanimivo bivanje v
Indiji. Knjiga je okrašena z lepimi ilustracijami in stane
v lepi vezavi Din 45—. Naroča se pri samozaložniku Jos.
Suchy, Ljubljana, Gledališka ulica 3.

LJUBLJANSKE ŽUPNIJE V SLIKI IN ŠTEVILKI

Gradivo za ta članek v prejšnji številki »Kronike« je
bilo treba zbrati pri posameznih uradih. Ali neka oseba
s prvega verodostojnega mesta je dala v zadnjem trenutku
napačen podatek, češ, da drži meja med stolno in šentja-
kobsko župnijo po sredi Starega trga in Trubarjeve ulice.
Zaradi tega je treba v spodnjem odstavku prvega stolpeca
na str. 90 besedilo popraviti takole:

»Stolna župnija obsega drugi in tretji del bivše obzidane
Ljubljane, tako zvani Novi trg in Veliki trg z bivšo
Mahrovo hišo vred, od Starega trga pa le Olupovo hišo,
torej do Kleparske steze. Šentjakobska župnija skrbi za
dušni blagor vsega ostalega Starega trga...«

Temu primerno bi morala biti urisana tudi meja na
priloženem planu sedmerih mestnih župnij: od Kleparske
steze po Ljublanici navzgor do šentjakobskega mostu in
Cozovega grabna. Statistična tabela o prebivalstvu po-
sameznih župnij je kljub temu točna, ker ni napravljena
po krivih podatkih.

Dr. Jože Rus.

SEZNAM PUBLIKACIJ,

katere je prejel Mestni statistični urad od 1. januarja
do 31. junija 1934 v zameno.

Srbohrvatske:

- Općina grada Zagreba: Gradski Vjesnik, I. 1931, št. 11,
18—24, I. 1932, št. 5—6, 12—17, 23—24, I. 1933, št. 2.
Gradsko načelstvo u Zagrebu: Mali statistički priručnik
grada Zagreba, 1931, 1932.
Opšta drž. statistika: Statistički godišnjak, 1929, 1930,
1931; Kriminalna statistika za I. 1922. in 1923; Sta-
tistički pregled kraljevine Jugoslavije, 1930; Prethodni
rezultati popisa stanovništva od 31. 3. 1931., 1931.
Ministarstvo financija — Odeljenje Carina: Statistika
spoljne trgovine za I. 1933.
Ministarstvo socijalne politike i nar. zdravlja: Izveštaj
inspekcija rada i parnih kotlova za I. 1931.
Ministarstvo saobraćaja: Specijalna statistika morskog
ribarstva, I. 1931., I. 1932.; Statistika pošta, telegrafa
i telefona za I. 1930. in I. 1931.
S. U. Z. O. R., Zagreb: Lečenje i suzbijanje tuberkuloze u
našem radničkom osiguranju, 1909—1934.
Biblioteka opštine grada Beograda: Izveštaj o radu cen-
tralnog odbora za pomaganje nezaposlenih radnika i
nameštenika u Beogradu.

Češke:

- Hlavná město Praha: Věstník hlavního města Prahy, št.
19—25, 1934.
Statistická komise hlavního města Prahy: Statistická
zpráva hlavního města Prahy, 1921—29.
Zemské hlavní město Brno: Obecní Věstník, št. 10, 11,
1934.
Národohospodářská Propagace ČSR. Brno: Brno k osm-
desátinám presidenta T. G. Masaryka, 1930.
Frank Wollman a Eugen Dostál: Dobrovský a Brno, 1929.
E. Dostál: Illuminované rukopisy Svatojakubské knihovny
v Brně, 1926.
Alois V. Kožíšek: Veřejné Osvětlení v Brně, 1926.
Josef V. Pleva: Sborník Obecné školy v Brně, 1931.
Al. Adamus: Z dějin Moravsko-Ostravské radnice, Mor.
Ostrava, 1930.

Poljske:

- Zarząd Miejski m. st. Warszawy: Miesięcznik Statystyczny,
št. 1—6, 9, 10, 11, leta 1933.; Kronika Warszawy, št.
I.—III., 1933.
Magistrat miasta Wilna: Rocznik Statystyczny Wilna
I. 1931.

(Dalje prihodnjič.)

»Kroniko« izdaja Mestna občina ljubljanska. Za izdajateljico in uredništvo odgovoren mestni arhivar in tiskovni referent Lojze Slanovec, za upravo odgovoren Pavel Debevec. Tiska Učiteljska tiskarna, zanjo odgovoren Francé Štrukelj. — Ponatis člankov in slik dovoljen samo z dovoljenjem uredništva. Rokopisi se ne vračajo. »Kronika« izhaja 4 krat na leto in stane za vse leto Din 60—, za pol leta Din 30—, za četrt leta Din 15—. Za inozemstvo Din 100—. Posamezna štev. velja Din 30—. Naroča se: Mestno načelstvo, kulturni oddelek, Ljubljana.